

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์อนันต์ เกตุวงศ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒/๒๕๕๓

วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๓

เรื่อง ศาลอาญาส่งคำร้องของโจทก์ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๗๑๐๕/๒๕๕๐ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญ
พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ผู้ช่วยปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงยุติธรรมได้ส่งคำร้อง เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญ
วินิจฉัย ที่ ขธ ๐๒๐๑/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๒ ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๗๑๐๕/๒๕๕๐
ระหว่าง นายรังสรรค์ ต่อสุวรรณ โจทก์ (ผู้ร้อง) กับนายรัชชัช ชำนาญหล่อ กับพวกรวม ๘ คน
จำเลย ในข้อหาความผิดฐาน ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ฟ้องเท็จ และแกล้งให้รับโทษ
ต่อศาลอาญา เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๐ ซึ่งผู้ร้องได้ยื่นคำร้องเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๒๐ เป็นบทบัญญัติของกฎหมายที่ขัดหรือแย้งต่อ
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖

ตามคำร้องของผู้ร้อง สรุปได้ว่า

เนื่องจากพนักงานอัยการ กองคดีอาญากรุงเทพใต้ (กอง ๑) สำนักงานอัยการสูงสุด เป็นโจทก์
ฟ้อง นายรังสรรค์ ต่อสุวรรณ (ผู้ร้อง) กับพวกรวม ๔ คน ต่อศาลอาญากรุงเทพใต้ ในคดีอาญา
หมายเลขดำที่ ๕๕๐/๒๕๓๖ วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๓๖ ในข้อหาความผิด ร่วมกันใช้ผู้อื่นกระทำ
ความผิดฐานฆ่าผู้อื่นโดยเจตนาและไตร่ตรองไว้ก่อน ด้วยการ ใช้ จ้าง วาน หรือยุยงส่งเสริม หรือด้วยวิธี
อื่นใดอันเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓, ๘๔, ๒๘๘ และ ๒๘๙ ซึ่งคดีดังกล่าว
อยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลอาญากรุงเทพใต้ และผู้ร้องในฐานะจำเลยได้ยื่นคำร้องเพื่อให้ศาล
รัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๒๐ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๖ หรือไม่

ภายหลังผู้ร้องเป็นโจทก์ยื่นฟ้อง นายรัชชัช ชำนาญหล่อ พนักงานอัยการ กับพวกรวม
๘ คน เป็นจำเลยต่อศาลอาญา ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๗๑๐๕/๒๕๕๐ วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๐
ในข้อหาความผิดฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ฟ้องเท็จ และแกล้งให้รับโทษ
ซึ่งเป็นคดีตามคำร้องนี้และคดียังอยู่ในระหว่างชั้นไต่สวนมูลฟ้อง ผู้ร้องได้ยื่นคำร้องต่อศาลอาญาเพื่อส่งให้

ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๒๐ เป็นบทบัญญัติของกฎหมายที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และมาตรา ๒๕๑ และศาลจะใช้บทบัญญัติ มาตรา ๑๒๐ ซึ่งบัญญัติว่า “ห้ามมิให้พนักงานอัยการยื่นฟ้องคดีต่อศาลโดยมิได้มีการสอบสวนในความผิดนั้นก่อน” ประกอบกับมาตราอื่นในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เพื่อใช้บังคับแก่คดีนี้ในชั้นไต่สวนมูลฟ้อง โดยผู้ร้องให้เหตุผลประกอบคำร้องว่า ในคดีดังกล่าวนี้ พนักงานสอบสวนดำเนินคดีโดยไม่มีการร้องทุกข์กล่าวโทษ ไม่ดำเนินคดีด้วยความรวดเร็ว ต่อเนื่อง และเป็นธรรม ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ ทั้งในคดีดังกล่าวมีการใช้ราชฎรเพื่อช่วยในการสืบสวน ถือเป็น การขัดต่อประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒ (๑๐) และมาตรา ๑๗ ซึ่งจะต้องกระทำโดยเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่ปฏิบัติตามหน้าที่ และพนักงานสอบสวนยังปฏิบัติหน้าที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมายทั้งในเรื่องการรวบรวมพยานหลักฐาน การออกหมายจับ การจับกุม และการบันทึกสำนวน การสอบสวน ซึ่งได้กระทำโดยเจ้าพนักงานตำรวจกองปราบปราม อีกทั้งในคดีดังกล่าวยังไม่มีการกระทำ ความผิดเกิดขึ้นจริง เพราะเป็นเพียงการกล่าวหาว่ามีการเตรียมการใช้ จ้าง วาน หรือยุยงส่งเสริมให้ผู้อื่นกระทำความผิดฐานฆ่าผู้อื่น ซึ่งในความผิดดังกล่าวนี้กฎหมายไม่ได้บัญญัติให้เป็นความผิดและต้องรับโทษ จึงเป็นเพียงการสร้างพยานหลักฐานต่างๆ ขึ้นโดยวิธีการหลอกล่อให้ปฏิบัติตามเพื่อใช้ในการจับกุม และดำเนินคดีอาญาเท่านั้น

ส่วนผู้ถูกร้อง กับพวก ซึ่งเป็นพนักงานอัยการ และเป็นจำเลยในคดีอาญาดังกล่าว ได้ยื่นคำคัดค้านต่อศาลรัฐธรรมนูญ สรุปความว่า คดีนี้อยู่ในชั้นไต่สวนมูลฟ้อง จึงถือเป็นเรื่องระหว่างศาลกับโจทก์เท่านั้น ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖๕ วรรคสาม ยังไม่ถือว่าผู้ถูกฟ้องเป็นจำเลย คดีนี้จึงยังไม่มีคู่ความตามความหมายของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ดังนั้น คำขอของผู้ร้อง (โจทก์) ที่ให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย จึงไม่ต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ตามกฎหมายประมวลวิธีพิจารณาความอาญา ได้บัญญัติแยกขั้นตอนในการไต่สวนมูลฟ้อง และการพิจารณาคดีไว้ต่างกัน ดังนั้น คดีดังกล่าวนี้ไม่ได้อยู่ในขั้นตอนการพิจารณา จึงไม่สามารถส่งเรื่องเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยได้ นอกจากนี้ในส่วนคำร้องนั้นได้อ้างว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๒๐ ขัดต่อรัฐธรรมนูญนั้น เป็นเรื่องที่ซ้ำซ้อนกับคำร้องซึ่งผู้ร้องกับพวก ในฐานะจำเลยในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๕๕๐/๒๕๓๖ ได้ยื่นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อขอให้วินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๒๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ จึงถือเป็นการประวิงคดีของศาล และทำให้ผู้ถูกร้อง กับพวก ได้รับความเสียหาย อีกทั้งประเด็นตามคำร้องของผู้ร้องนั้น เป็นการกล่าวถึงการกระทำของพนักงานอัยการ กองคดีอาญากรุงเทพใต้ (กอง ๑) และพนักงานสอบสวนไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับคดีอาญาดังกล่าวแต่อย่างใด จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยยกคำร้องของผู้ร้อง

พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๒๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ หรือไม่นั้น ศาลรัฐธรรมนูญรับคำร้องไว้เนื่องจากเป็นเรื่องที่ศาลยุติธรรมส่งมา ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดของศาลรัฐธรรมนูญ ข้อ ๑๐ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นการยื่นคำร้องร้องเหมือนกับกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยไปแล้วตามคำวินิจฉัยที่ ๑/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๓ จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยอีก

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยยกคำร้อง

ศาสตราจารย์อนันต์ เกตุวงศ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ